

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko Z. S. i Diecezji T.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 stycznia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego Z. S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 2 lipca 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ta regulacja przesądza, że orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny istnienia przyczyn określonych w powołanym przepisie, tylko one bowiem i ich

uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku. Jednocześnie przypomnieć trzeba, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że ustawodawca w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wyraźnie nałożył na skarżącego nie tylko obowiązek zgłoszenia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ale nadto obowiązek uzasadnienia tego wniosku, niezależnie od wynikającego z § 1 pkt 2 tego artykułu obowiązku uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Oznacza to, że zarówno uzasadnienie podstaw kasacyjnych jak i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania to samodzielne, niezależne od siebie elementy pisma procesowego jakim jest skarga kasacyjna, a ich niezależność jest następstwem różnych funkcji jakie pełnią wniosek i podstawy kasacyjne. Oznacza to też, że oba te elementy skargi kasacyjnej powinny być w niej ujęte rozdzielnie, czego nie dochowano w badanej sprawie, powodując, że Sąd Najwyższy w zasadzie nie jest w stanie rozgraniczyć uzasadnień podstaw skargi kasacyjnej i wymienionych we wniosku przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Analizując zaprezentowane we wniosku zarzuty można jedynie wskazać, że skarżący nie wykazał, iż istnieje potrzeba wykładni art. 378 § 1 k.p.c. z uwagi na to, że, jak stwierdził skarżący, budzi on poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, co stanowi przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołaną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Z przytoczonych przez skarżącego argumentów wynika, że uważa on, iż Sąd Apelacyjny przepis ten naruszył, bowiem, mimo braku zarzutów procesowych w apelacji powoda, zdecydował dokonać odmiennej oceny dowodów. Taka argumentacji w żaden sposób nie wskazuje na potrzebę wypowiedzania się przez Sąd Najwyższy w przedmiocie wykładni powołanego przepisu. Jeżeli doszło do naruszenia

powołanego przepisu, to nie jest to kwestia wykładni, ale kwestia postawienia stosowanego zarzutu w procesowej podstawie kasacyjnej. Poza tym nie można nie zauważyć, że skarżący w apelacji, aczkolwiek nie w jej części wstępnej, ale w uzasadnieniu, zakwestionował jednak prawidłowość dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny dowodów. Wadliwości w konstruowaniu środków zaskarżenia nie są odosobnione, a biorąc pod uwagę, że apelacja nie jest tak sformalizowanym środkiem zaskarżenia jak skarga kasacyjna, Sąd Apelacyjny, dostrzegając wyrażone w uzasadnieniu apelacji stanowisko o wadliwej ocenie dowodów, był uprawniony do poddania tej oceny kontroli.

Brak jest podstaw do poddawania wykładni przez Sąd Najwyższy art. 231 k.p.c. Skarżący nie wskazuje na wątpliwości związane z jego treścią, ale wyraża przekonanie o jego wadliwym zastosowaniu, co pozostaje poza przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Poza tym, co istotne, powołany przepis znajduje się w grupie przepisów, które regulują ustalenie faktów bez dowodowo (art. 228 - 231 k.p.c.). Te przepisy oraz przepisy regulujące ustalanie faktów dowodowo (art. 233 § 1 k.p.c.) są ustawowo wyłączone z procesowej podstawy kasacyjnej, o czym stanowią art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., II CSK 136/05, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, nie publ.; z dnia 26 maja 2006 r., V CSK 97/06, nie publ.). To wyłączenie oznacza jednocześnie, że nie jest dopuszczalne powołanie się na ich naruszenie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W odniesieniu do wskazanej we wniosku potrzeby dokonania wykładni art. 23 i art. 24 k.c. zauważa się, że przepisy te były wielokrotnie przedmiotem wykładni i nie ma potrzeby uzyskiwania kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym zakresie, w kierunku wskazywanym przez skarżącego. Świadomość pokrzywdzonego w chwili czynu, że doszło do naruszenia jego dobra osobistego nie jest przesłanką uwzględnienia powództwa o udzielenie niemajątkowej ochrony. Obiektywnie bezprawne zachowania wymagają reakcji.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

jw